

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVI.

V Ljubljani, 23. sušca 1883.

List 12.

Leseni križ.

(Nekaj za pirhe.)

V Kolinu na Nemškem živela je pred nekaj leti sirota po imenu Katarina. Očeta je zgubila predno ga je poznala, mater pa, ko je imela 8 lét. Njeni sorodniki bili so sicer dobri, pa revni ljudje in so imeli tudi mnogo lastnih otrok. Zaradi tega niso mogli siroti pomagati. Neko nedeljo proti večeru gre ubožica v stolno cerkev, pred altarjem Matere Božje prav pobožno moli in vsa v solzah prosi Mater usmiljenja, naj jo ona sprejme v svoje varstvo ter pomaga, da dobí kje kako službo. — V molitev zatopljena zapazi ptuj gospó, ktera se ji bliža. Bila je pa ta gospá bogata vdova, ki je imela svojo graščino 4 ure od mesta Kolina. Pride tudi do Katarinke in ji pravi: Moje dete! Ti si zeló žalostna, kaj ti je, zakaj tako globoko zdihuješ? Moj Bog! odgovorí deklica, kako naj ne bom žalostna? Pred osmimi dnevi pokopali so mi preljubo mater, očeta pa še poznala nisem! Tako nesrečna in zapuščena ne vém, kam naj se obrnem. Zato sem prosila Mater nebeško, naj me ona sprejme v zavetje in mi pripomore do kacega zaslužka. „Tvoja molitev je uslišana“, pravi na to dobra gospá; „pojdi z menoj, ti bom jaz odslej mati“. — Gospá je res vzela ubogo dete na svoj grad, dala jo je podučiti v vsih ženskih opravilih, ker ljubila je Katarinko kakor svoje lastno dete. Katarinka pa je skušala dobrotnici v vsem vstreci ter je pridno vbogala.

Zavoljo velike milosti, v kateri je bila uboga deklica pri svoji dobrotnici, pa se ni prevzela, kakor se to na svetu kaj rado zgodi. Marveč bila je po svoji ponižnosti in krotkosti vsem vaškim dekletom v izgled, in vsak, kdor jo je poznal, jo je posebno cénil. — Tako je živela 14 lét pri svoji dobrotnici, ktera je skerbela za-njo, kakor lastna mati za svojega otroka. Zato ni noben dan pozabila moliti za svojo dobrotnico in Boga zahvaliti za to, da jo je izročil tako skerbni materi. Ker pa je sreča opoteča in je ni sreče brez nesreče, prišla je tudi za to dobro deklico velika nesreča. Njena dobrotnica zbolí nevarno in je dolgo bolna. Katarinka ji streže neprenehoma, po noči in po dnevi je pri postelji svoje druge matere. Streže ji, kakor zamore le otrok streči svoji materi. Zato je bolna gospá mnogokrat rekla: Moj otrok, ti veliko storiš zavoljo mene. Moj lasten otrok

ne bi mogel bolj za-me skerbeti. Ljubezen se sicer ne dá poplačati, toda spomnila sem se te vendar v svoji oporoki tako, da boš po moji smerti pošteno preskerbljena. Katarinka se je milo zjokala, ko je te besede čula, ter je prosila svojo dobrotnico, naj ne govori več o smerti. Gospá pa je rekla: Ne jokaj, dobro dete! smert ni tako grozovita, kakor se zdí; ona je prijateljica, ki nas iz telesne ječe, v kateri kopernimo, oprosti ter nam odpre vrata v vse lepše življenje. — Glej, danes je ravno velika nedelja, ko je Kristus, naš Zveličar, od smerti vstal. Kako krasno je bilo njegovo telo, veličastno kakor solnce! Ta Jezus bo tudi moje telo obudil. Tam se bove zopet snidli. In če boš pobožno živela in čistost ohranja, videla te bom gotovo zopet pri njem, in skupaj bove brez ločitve.

Res, nekaj dni potem umerje dobrotljiva gospá. In ko so odperli njeno oporoko, bilo je brati: da zapustí Katarinki, ktero je za svojo sprejela, štiri tisoč goldinarjev, kateri so bili naloženi pri nekem kupcu v mestu Kolinu, in razun tega naj si zbere izmed dragocenosti in lepoticja, kar hoče in kar ji najbolj dopade. — Kako so zavidali sorodniki ranjce gospé srečno Katarinko, kakor svoje dni bratje Jožefovi svojega brata! Nesamopridna Katarinka pa si ni zbrala pri razdelitvi dražic ne zlatih perstanov, ne drage zavravnice, ne dragocenih biserov, ampak lesen križec, ktereja je njena dobrotnica v bolezní in na smertni postelji v rokah držala, prav pobožno poljubovala in s solzami ljubezni močila. To mi je najdražji spomin, rekla je dedičem, kateri so se ji zaradi tega posmehovali. Ta križ spominjal me bo na zadnje opomine, ktere so mi dajali moja dobrotnica, ko so jim že ustnice bledéle. Če bom nanj zaupala, ki visi na križu, ne bom nikdar brez tolažbe in pomoči. V zadnji uri ne tolažijo ne biseri ne dragi kameni, ampak edino le On, ki je na križu.

Po smerti svoje dobrotnice postala je Katarinka žena pridnega in poštenega vertnarja, s katerim sta prav srečno živela 5 lét. Nekega dne pa se pripetí, da je vertnar, ko je obrezoval drevje, prav nesrečno z drevesa padel, ter si pri tem zlomil desno roko. Ker mu je pa niso dobro vravnali, ni se mu več toliko zacelila, da bi jo mogel še kedaj rabiti. Tedaj ni mogel več delati, zapustiti je moral službo in tako je bil brez zaslužka. — Na poštév tistih 4000 goldinarjev pa, ktere sta imela pri kupcu naložene, kupila sta si zdaj v vasi majhno

hišico, ter si napravila malo prodajalnico. Da bi si zamogla blaga nakupiti, izposodila sta si pri bogatem kmetu v vasi tisoč goldinarjev. Ob tem sta tedaj živela.

Toda nesreča ni nikdar vgnana, pravi star pregovor. Tudi ta zakonska zadel je hud udarec in prestati sta imela silno težko poskušnjo. Kupec, pri katerem sta imela naloženih 4000 goldinarjev, prišel je na boben, in Katarinka zgubila je vso dediščino do zadnjega vinarja. Ko je kmet to zvedel, prišel je kakor besen v hišo, zmérjal in klet ter napovedal, da mu morata do velike noči posojeni denar verniti, sicer jima bo dal prodati hišo, hišno opravilo in vse blago, kar ga imata.

Katarinka žalosti ni vedela, kaj bi počela; tuge in bridkosti ji hoče serce počiti, ker ni ga imela prijatelja na zemlji, h kateremu bi se bila zatekla. Veliki teden se je približeval, in skerb in žalost prihaja vedno večji; pomoči pa le ni, dasiravno je z žalostnim možem in z otroci vedno k Bogu za pomoč klicala in molila. Velike sobote popoldne, ko so vsi šli v cerkev k vstajenju, Katarinka sama mora za varhinjo pri malih otrocih domá ostati. Vse duri pozapre, vzame v roke lesen križec, kterege si je bila v spomin po svoji dobrotnici izvolila, ter začne tako-le moliti: Moj nebeški Zveličar! v kako veliki potrebi sem; pa ni mi za-me, ampak za otročiče, ktere si mi dal. Serce mi poka; pa ne za-me, za svoje otroke te prosim. Oče! ako je mogoče, vzemi ta grenek kelih terpijenja od mene. — Za tem je nekoliko utihnila: čez malo časa pa se začne zopet ihteti in k Bogu klicati: Oh! jok in stok mojih otrok mi bo serce presunil. Ti moj Zveličar, ki si se s križa ozerl milostno na svojo Mater, Ti, ki si jo razveselil po svojem vstajenju, ozri se tudi na-me revno grešno mater in dodeli, da bo današnji dan vstajenja tudi za-me dan veselja. — Ko je to odmolila, zdi se ji, kakor bi se ji bil težek kamen odvalil od serca. Vstane prav vesela in hoče lesen križec zopet obesiti na njegovo mesto. Pri tem pa je zapazila, da se je na zadnji strani križca odluščil košček lesa in na tla padel. Vsled mnogih solz in gorkih rok, v kterih je križec držala, je namreč lim odjenjal. Stopi tedaj k oknu ter pogleda, kako bi košček lesa zopet nazaj priterdila. Toda glej! iz križca zavsveti prav svital žarek. In ko je bolj natanko si pogledala, zapazi, da je v lesenem križu znotraj mali križec z zelo imenitnimi in redkimi dragimi kamni in z zlatom okovan. Kako se je pri tem pogledu njen žalostni obraz veselja spremenil, ni mogoče popisati. O od smerti vstali Izveličar! zakliče, ti si mojo molitev zopet kar na mestu uslišal, sprejmi milostljivo te moje solze veselja v zahvalo! — Lahko si mislite, kako veseli so bili na vse to mož in že večji nekteri otroci, ko so prišli vsi žalostni in pobiti od vstajenja, in so slišali, kako milostno jih je Bog uslišal. Vsi so poklekli na kolena ter se zahvalili dobremu Bogu. Z zlatom so plačali pri kmetu dolg in še jim je denara po verhu ostalo, ki so ga hranili za potrebe; leseni križec pa so si ohranili kot dragocen spomin, otrokom in otrok otrokom, da se še v poznih letih spominjajo velike dobrote, ktero jim je bil Bog v največji sili skazal.

Moli pa pošteno živi, dobri Bog

Rešil v hudih stiskah te bo iz nadlog.

Cvetica iz verta sv. Tomaža Akvinskega.

(V spomin o njegovem godu.)

Ta praznik, kterege je sv. kat. Cerkev ohhajala 7. t. m., je posebne imenitosti za ves kat. svet. Kajti ta dan se spominja sv. Cerkev enega svojih največjih sinov (ki je bil rojen l. 1224, ali po drugih l. 1226 na gradu Roccasicca iz starodavne grofovske rodovine Ak-

vinov v Kalabriji), spominja se najslavnjšega redovnika iz družine sv. Dominika zraven pa velikanskega duha, ki se zaradi nenavadne razsvitljenosti zares lahko imenuje „solnce“ v sv. kat. Cerkvi.

Dne 7. marcija l. 1274 nekoliko trenutkov pred solnčnim vzhodom je otemnelo to svetilo; otemnelo je solnce, ktero je Bog bil postavil na obok svoje Cerkve, da bi razlivalo žarke svoje nebeške luči med širni svet — tisto jutro namreč je umrl sv. Tomaž Akvinski. Pri njegovi smerti, kakor piše star zgodovinar, se je svet tako stresel, kakor da bi se solnce ob jasnem dnevu hotelo pogreznuti v svetovnem prostoru.

Po vsej pravici so Tomaža Akvinskega primérjali že njegovi verstniki solncu, in dandanes se še primérja tej naj večji luči na nebu; zato slikajo njegovo podobo navadno s solncem na persih. Bil je pa tudi sv. Tomaž vedno, je in bode solnčna luč v kat. Cerkvi, če prav je telesno ta luč že pred 6 stoletji izginila iz pred oči svetá.

Sv. Tomaža Akvinskega so njegovi verstniki imenovali tudi vesoljnega in angeljskega učenika (doctor universalis, angelicus), papež Pij V pa so ga oklicali l. 1567 za učenika sv. Cerkve (doctor Ecclesiae). In kaj so sedanji sv. Oče storili z ozirom na orjaško učenost in svetost sv. Tomaža A.? Vsemu učenemu svetu je znana slavna okrožnica „Aeterni Patris“ od 4. avg. l. 1879, v kateri dokazujejo, kako potrebno je, da oživi po vseh kat. šolah modroslovje in bogoslovje v duhu in po načelih sv. Tomaža A. V naslednjem letu so pa v dan obletnice, ko je bila ta okrožnica izdana, ta velevažni čin svojega apostoljskega delovanja venčali s tem, da so angeljskega učenika v posebni okrožnici razglasili za patrona vseh učilišč, akademij, licej, sploh vseh katol. šol.

Omenjeno je bilo, kolike važnosti je praznik sv. Tomaža A. za vesoljno Cerkev. Toda posebnega pomena je še za naučno mladino, in to z ozirom na učenost in na pobožnost; kajti sv. Tomaž A. nam je zapustil v vseh strokah vednosti neizmerne zaklade; iz njegovega sv. življenja odseva visoka svetost in globoka učenost. Zato je rekel o njem papež Janez XXII: „Kolikor je spisal sestavkov, toliko je storil čudežev“. V ponižnosti, čistosti in svetosti je teklo življenje angeljskemu učeniku, zajemal je vso svojo učenost tako rekoč iz zakramenta presv. R. Telesa; in ravno goreča ljubezen do Jezusa ga je prignala do verhunca modrosti. Zraven tega se je skerbno ogibal vsake priložnosti, ki bi mu utegnila duha motiti, ali učenje ovirati. V tem oziru nam je zapustil angeljski učenik prelép spominek, ki v 16 opominih kaže, kako je treba ravnati tistemu, ki hrepeni po modrosti in učenosti. Ta spominek je pismo, ktero je pisal novincu bratu Janezu na vprašanje, kako se mu je treba učiti. Prevod tega pisma, ktero nam ob enem kaže, kako se je naj večji školastik sam učil, podajamo danes vsem naučnim mladeničem; naj živé po navodih ali sami za-se, vsakter bo v tem navodu našel dosti primernih nauk za svoje okoliščine.

Omenjeno pisemce se glasi tako-le:*)

*) Sv. Tomaža A. pisava je prekrasna, pisal je v krepkih in jedernatih stavkih. Pri tem mu je treba prav malo besedi, da izrazi veliko globokih misli. Zato se tudi včasih težje umeva. To veljá posebno tudi o tem pisemcu. Zaradi tega smo pridejali pri večini stavkov pomen v oklepih po navodu Dominikanca J. Nazarija, ki je sv. Tomaža neumerljiva dela z opazkami pojasnil. Ta učeni redovnik je umrl 25. sušca 1631 v Bononiji. Opazke za to pisano je starček pri 75 letih spisal. Gl. Fr. Thomas Esser: D. Thomae Aquinatis monita et preces. Viennae 1882.

Ker si me vprašal, v Kristusu predragi mi Janez, kako se ti je treba učiti, da si pridobiš zaklad znanja, podajam ti na to taki-le svēt: glej, da se boš deržal v početku malih potokov, ne pa precej podal se na morje, ker od lažjega se mra k težjemu prehajati. (Glej, da se ne boš koj s početkom s težkimi vprašanji pečal, temveč se jim po stopinjah bližal; znanje, katero si zamoreš pridobiti o naj bolj prostih resnicah, te bode polagoma privedlo do znanja naj globočjih resnic.)

To je tedaj moj opomin, in tebi navod.

Ne prenašli se v govorjenji, pravim ti, in počasno stopaj v razgovorjalnico. (Lahko se človek v govorjenji pregreši, in vsakter greh, posebno pa smertni, ovira učenje že navadnih véd; koliko težje bo pa tak človek premišljeval o božjih resnicah. Razgovorjalnica — locutorium — je soba, v kateri je kedo o kakem predmetu učil, o katerem se je potem cela šola razgovarjala.) Vari čistost vestí. Pogoste molitve ne opuščaj. Samotna izbica naj ti bo zelo priljubljena, če hočeš, da boš vpeljan v vinski hram. (Prim. sv. Tomaža prelepe besede v njegovem delu: de modo confitendi et puritate conscientiae:

„Cella quasi coelum tibi sit, qua coelica cernas.

Hic legas, hic ores, mediteris, crimina plangas“.

Pax est in cella, foris autem plurima bella. — (Nebeski ženin ti bode razodel svoje skrivnosti, ko boš sam ž njim občeval.) Vsem se skazuj ljubeznivega. (Sv. pisatelj ne misli tú, da bi moral mladeneč pri vseh svojih verstnikih iskati prijateljstva, da bi bil z vsacim prav domač, temveč opominja le, da učni mladenci naj skuša s pametnimi besedami, lepimi dejanji, dostojnim obnašanjem in odločno značajnostjo kazati se po vnanjem tacega, da bo ljub in spoštovanja vreden vsacemu, ki ž njim živi, naj si je ktere verste koli. Da ga pa nekteri po značaji od njega različni ne ljubijo, temveč sovražijo ali tudi z zbadljivimi besedami, sumničenjem, zasmehovanjem, obrekovanjem ali zaničevanjem zasledujejo: to v prejšnjem stavku izrečenemu pravilu ne oporeka. Kakor namreč sličnost kreposti in značaja navadno stvarja prijateljstvo (kar pravi sv. Tomaž), tako je tudi nesličnost in nasprotje med pregreški in krepostmi vir čertenu in sovraštvu.) Ne povprašuj preradovedno o dejanjih družih. Človek se namreč pri tem v svojih mislih raztrese, kar gotovo učenja ne pospešuje.) Nikomur se ne delaj preveč prijaznega, ker prevelika prijaznost rodi zaničevanje in je povod, da se učenje zanemarja. (Zaničevanje sicer vterjuje ponižnost v človeku in množi zasluženje; toda če se preveč odkritega, preveč domačega, preveč prijaznega delamo komu, nam utegne to škodovati na dobrem imenu.) Saj že v Pridig. (41, 15.) se čita: „Skerb imej za dobro ime“. Dobro ime pa ne more nikomur koristiti, ako ne zaradi dobrega mnenja povzetega iz dobrega imena. Dobro mnenje pa se zgubi po vsacem nerednem dejanji, torej tudi po preveliki prijaznosti. Tako se tedaj poprešnje spoštovanje take osebe zmanjša zavoljo spoznanja slabih lastnosti dotične osebe, ktere je sama po svoji preveliki prijaznosti razodela.) V besede in dejanja posvetnih ljudi se nikar ne vtikaj. Izletov se nad vse ogibaj. (Umevaj: nepotrebnih.) Ne opuščaj, da bi ne hodil po potih svetnikov in vzornikov. (Premišljevaje življenje svetnikov in dobrih ljudi skušaj, da boš njihov izgled posnemal, kolikor mogoče.) Ne glej, od koga kaj slišiš, temveč vtisni si v spomin, kar kdo dobrega reče. (Ako te podučuje kdo, ki nima ravno obče znane učenosti, ali, če je n. pr. mlajši od tebe, ali ubog, brez telesne lepote, če ni bogato oblečen; ne zaničuj in zametuj zavoljo tega njegovega poduka, temveč

premisli natanko, kaj je dotični izrekel, in ako vidiš, da je pravo govoril, ohrani si to v spominu.) Skerbi, da boš to, kar čitaš in, kar slišiš, razumel. O dvomljivih rečeh pozvedi gotovost. (Pazi, da spoznaš ne le temelj dotične resnice, temveč tudi posledice. To pa se zamore le s tem, če se človek uči po gotovem logičnem (umoslovnem) redu, in iz tacih virov, ki mu resnico popolnoma odkrijejo, vse dvome pa odstranijo. In kar boš mogel, shrani skerbno v orožnici svojega duha, kakor da bi hotel posodo napolniti. (Pripomočki k temu po besedah sv. Tomaža, ki jih na drugem kraju našteva, so: 1) skerbi, da spraviš to, kar si hočeš ohraniti, v gotov red; 2) to izsleduj s svojim umom globoko in pazno; 3) premišljaj pogostokrat o tem po versti; 4) na pamet se uči od početka. K temu bi se lahko še pridejalo, da naj se študira s svinčnikom v roci, t. j., naj se vselej poglobitni obseg in posebno dobre misli zapišejo. Kar je tako vzvišenega, da presega tvojo zmožnost, ne izsleduj. (Tu svari sv. učenik pred racionalizmom. Izsledovanje in učenje se mora namreč opirati na božje razodenje, in to naj se potem skuša tudi kot človeškemu razumu primerno dokazati.)

Če boš po teh stopinjah hodil, boš donašal obilno cveta in sadú v vinogradu Gospoda Sabaoth, dokler boš živel. Ako se bodeš tega deržal, boš zamogel to doseči, po čemer hrepeniš. Da si mi zdrav! —

Glejte, to je zlatoperesna cvetlica iz bogato okinčanega verta sv. Tomaža A. Preljuba naučna mladina! To cvetlico ti podajam v spomin godú tega svetnika. Glej, da ti nikedar ne zvéne, ne usahne; njena prijetna vonjava naj te vedno spodbuja, da se zvesto derži vodilnih naukov angeljskega učenika sv. Tomaža Akvinškega. B.

Velika noč.

„Per cruce[m] ad lucem.“

I.

Terpljenje.

O Golgota, o hrib terpljenja,
Dogodbe grozne tužni kraj!
Na tebi Gospodar življenja
Boruje s smertjo se sedaj.

V zemljó vsajen je križ visoki,
Na njem Mesija je pripét;
'z nešteti[r]h rán kerví potoki
Izmivajo vesoljni svet.

Mu venča ternje sence, čelo;
Pribiti udje so na lés;
Je lice sveto obledelo,
Ugaša mili svit očés.

O Jezus, kaj Te je nagnilo
Da stopil v jasli si iz nebés?
O Jezus, kaj Te je ganilo,
Da se pribiti daš na lés?

Ljubezen Te je pripeljala
Neskončna iz raja na zemljó;
Ljubezen grehe je oprala, —
Svet odkupila je s kervjó.

Smert iz ljubezni terdo skalo
Majala je: — al ti sercé,
O človek, merzlo bo ostalo?
Al terši si od skale té? —

II.

Vstajenje.

Vesolja dan, o dan vstajenja,
Ti kažeš nam spet grob odpert;
Zmagalec britkega terpljenja
Odperl je grob, premagal smert.

Njegova moč zemljó pretresa,
In sterla groba je zapáh;
Vojakom žar slepi očesa,
Junák omamljen pada v prah.

O zmagi tej pekèl trepeče,
Zgubila smert je britko moč;
Odpert od zdaj nam kraj je sreče,
Zdaj ni več grozna groba noč.

Kot Jezusa, bo smert objela,
Zakril bo temni grob tud' nas;
Pa prišla doba bo vesela,
Tud' nam vstajenja pride čas.

Vesél pa bode dan vstajenja
In srečen, bratje, tudi nam,
Ak nosimo zdaj križ terpljenja
Na Golgoto za Jezusam.

Velika noč, o dan vstajenja,
Ti ključ si nam nebeških vrat,
Zastava boljšega življenja,
Pozdravljen bodi tisočkrat!

Janez Bilc.

Petere želje ljubezni.

Ljubim Te, presladki Jezus! ljubim Tebe čez vse.

Ljubezen sladka! večni raj!
Da želja se mi spolni zdaj;
Bi dvignil z zemeljskih nižáv
Tje do nebeških se višáv;
Besede te bi vžgane b'le,
Na firmament zapisane,
Vse s čerkami orjaškimi,
V daljavo krog leskečimi.
Odsvitale dab' se z morjá
Po dnevu; s sinjega nebá
Po noči, naj zvezdni obod
Jih kazal daleč bi povsod;
Da njih lepote vsaki čas
Iz bistrih vód odséva kras;
Z ogujeno žarko lučijo,
Z ljubezni krepke vso močjó
Ljubezen ta da oživí
V njem, ki se svit mu zažarí,
In vsak da za-Te ves goreč,
Ljubezni svete plameneč,
Od sladke pšice bi zadet
Zaklical s serca glasno-vnet:

Ljubim Te, presladki Jezus! ljubim Tebe čez vse!

Ljubim Te, presladki Jezus! ljubim Tebe čez vse!

Da priti danes bi mi b'lo
V vse kraje, rož'ce kjer cvetó,
Na polje, v log, cveteči vert,
Na pisan travnik razprostert,
Vonjavo svojo kjer ljubó
V daljavo zračno dibajo:
Ob cesti širni na dolgost,
Na vsaki prostor v širokost

Bi pisal za cveticami,
Za bistrimi vodnicami,
Na pések droben, zelen tlak:
Da ljubim, sladki Te Zaklad!
In zdaj če pride trop otrók,
Pa vidi ta ljubezni lok,
Ko terga cvetke v šopiče;
In čez široko če poljé
Mladič pride, deklica,
Ki čisto serce še ima,
Cvetlice tergat urnih rók,
Pa vidi ta ljubezni lok;
In pride žena, mož spored
Čez zlato polje križem svet;
In pride starček snežnih lás,
Pa vidi tega pisa kras,
Če vidi vsak cvetlični lok,
Se zakopan v pomèn globok
Oberne zopet svojo pot:
Ne znal bi sreče kam ne kod,
Če naposled iz ust, o raj!
Jim zadoni besed teh slaj:

Ljubim Te, presladki Jezus! ljubim Tebe čez vse!

Ljubim Te, presladki Jezus! ljubim Tebe čez vse!

Prestrašno rjove oroslan
Preljute jeze v hrib in plan;
Pečine grozno pad hrumí,
Ko s silo z verha se derví;
Še hujše v zračji grom bobní;
Če šviga blisk, oblak verší:
O da imel teh silni glas,
Bi v sercu jaz sedanji čas!
Visoko šel bi na goró,
Pod milo višujevo nebó;
In tam bi rjul ko močni lev,
Da s hriba v hrib bi šel odmev,
In klical bi v široki svet
V vsako kočó, hišo vnet,
V kraljéve dvore vse lepé:
Gorjé! o ljudstvo ti, gorjé!
Če ljubit' Jezusa ne znaš, —
Veselje v grehu le imaš!
Tak neprestano lé in lé
Razlégal bi se moj gorjé,
Doklér z vsakih pers bi glas
Ljubezni se ne čul med nas:

Ljubim Te, presladki Jezus! ljubim Tebe čez vse!

Ljubim Te, presladki Jezus! ljubim Tebe čez vse!

Da bil bi drobna ptičica,
Medenoglasna pevcica,
Da pesmi čarodejne pel,
Bi za-Te s tém vse serca vjél;
Ki vnele vsako bi sercé,
Kot pšica ojstra v živce gre,
Bi vžigale z ljubeznijo,
Da vse vse Tvoje bi biló;
Čez gore doli ferfolél,
Bi pesem sladko vedno pél:
Ljubezen Bog je, sladki raj —
Sercé, sercé Mu človek daj!
Ne néhal peti bi tako
Njim, ki čez morje plavajo,
Gredo čez hrib zelen in plan, —
Za vsaki narod vsaki stan,
Veljakom v slavi, ki sedé,
Al v šumi divje še živé;
O Jezus! kak bi bil zavzét,
Če videl zmagan ves bi svet,

Če serca vse ljubile bi
 Le Tebe, Jezus ljubljani!
 Kdo dá mi radosti le-té,
 Kdo spolni serčne mi željé? —
 Vesel bi zletel do nebá,
 Na zmage svete gledal tlà,
 In radosten kako bi pél,
 Če klical vsakdo bi vesel:

Ljubim Te, presladki Jezus! ljubim Tebe čez vse!

Ljubim Te, presladki Jezus! ljubim Tebe čez vse!

O Jezus, daj mi ojster meč,
 Da ž njim hitim na boj goreč,
 Za Té, Preljubi moj! v napad
 Za Té do svetih zmag grem rad.
 Človeška serca bom lovil,
 Globoko v serca meč sadil, —
 V ta serca, ki ne ljubijo,
 Moj Bog! Te radost angeljsko;
 Ki za posvetno le goré
 Ljubezen, in za grešno vse.
 In slepe serca bi vedril,
 Do dna svoj meč jim zakadil,
 Ki polne strašnih hudobij,
 So dušnih samó nemarnij;
 Ki vsako uro dan in noč,
 Ah! svetu, satanu v pomoč
 Kovarijo zlobnost, gorjé,
 Presladki Jezus, zoper Té!
 Zato, daj Jezus, ojster meč,
 Da ž njim hitim za Té plamteč,
 Za Té, Preljubi moj! grem rad,
 Za Té do srečnih zmag v napad.
 Ne bom prej, Jezus, miroval,
 Da bode vsakdo ranjen zval:

Ljubim Te, presladki Jezus! ljubim Tebe čez vse!

Ljubim Te, presladki Jezus! ljubim Tebe čez vse!

Jaz revež! — ta ljubezni tir
 Me goni, vžiga zmir in zmir;
 Al reven sam sem le červič,
 Brez Tebe ne premorem nič;
 Očesa moj'ga Ti svetlost
 In duše moje vsa sladkost!
 Ne morem zmagati svetá,
 Da se v ljubezni Tebi vdá!
 Na nebu na vse zvezdice,
 Po zemlji na vse rožice
 Zapisal bi prav serčno rad,
 Kakó Te ljubim, moj Zaklad!
 Mi manjka groma silen zvok;
 Al močne burje jók in stók;
 Ni dano mi, da sladko pél,
 Bi za-Te vsako serce vnél.
 Ni dan mi meč, ki šel v napad
 Za Té do srečnih zmag bi rad.
 Pa nekaj še, Gospod, imam:
 Sercé, ž njim ljubít' Te imam,
 Zveličar moj! očesi dvé,
 Ki vir solzic bogatih sté.
 Sè sercem svojim ljubim Te,
 Prelivam gorke sólzice,
 Ker Jezus, mesto ljubljevan,
 Si z grehom žaljen dau na dan!
 O daj! prej smertno da zaspim,
 Solzeč v ljubezni zgovorim:

Ljubim Te, presladki Jezus! ljubim Tebe čez vse!

Ljubim Te, presladki Jezus! ljubim Tebe čez vse!
 Sè sercem svojim ljubim Te,

Z očés prelivam solzice,
 Ker ne, da bi Te ljubil bil,
 Sem tolikrat hudó grešil.
 O daj! naj, dokler tu živim,
 Besede sladke govorim:

Ljubim Te, presladki Jezus! ljubim Tebe čez vse!
 Ljubim, — ljubim — Te!

S. M. Bonavent. S.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

„Oljska gora“ v Ljubljani. (Dalje.) Štiridesetdanski post gre h koncu, Oljska gora pa, kakor una zraven Jeruzalema, tudi nova v Ljubljani, dalje ostane. Toraj se tudi Jezusove bridkosti na Oljski gori ne morejo zastarati. Zato naj le še dalje sledi nekoliko tega premišljevanja po razodenjih Katarine Emerih.

Jamo okrog Zveličarja, pravi, je videla vso napolnjeno z groznimi podobami, gostili so se tam vsi grehi, vse hudobije, vse pregrehe, vse terpinčenja, vse nepravilnosti ljudi, ki so Sinu Božjega po njegovi človeški natori strahovito stiskale. Potem pa smertne strahote, človeške natore boječnost pred velikostjo terpljenja, ki je potrebno za spravo človeštva. To je Njegovo človeško natoro tako stiskalo in pretresalo, da se je opotekal, roke sklepal. Bridkostni pot Ga je oblival. Derhtal je, tresel se je. Ves je bil v obraz prepaden. Nekako o poli enajstih po noči je grozovitno zdelan s težavo prišel k aposteljnóm, ki so bili tudi sami od strahú in skušnjáv vsi trudni pospali. Zbudil jih je z očitanjem: „Simon, ali spiš. Tedaj niste mogli ne eno uro z menoj čuti?“ Bil je tako zdelan in spremenjen, da bi Ga ne bili poznali, ako bi ne bil z navadnim, njim dobro znanim sijanjem obdajan. Janez Ga je prašal: „Učenik, kaj Ti je? Ali naj druge učence pokličem, ali naj bežimo?“ Gospod je odgovoril: „Ako bi tudi še enkrat tri in trideset lét živel, učil in ozdravljaj, bi to ne bilo dosti, storiti to, kar mi je do jutri spolniti. Ne kliči osmerih!“ Povedal je tudi zakaj da ne. Ker namreč bi ne bili zmožni tega prenesti, v skušnjavo bi prišli in omahovali. „Vi pa“, je pristavil, „ste videli Sinú Človekovega v Njegovem spremenjenju, vidite Ga toraj v Njegovem otemnjenju in popolnem zapušenju. Toda čujte in molite, da ne pridete v skušnjavo: duh je voljan, pa meso je slabo.“ Govoril je silno užaljen še več, in bil je pri njih nekako čertert ure.

Jezus se nato v zmeraj večí žalosti podá v duplino nazaj; aposteljni pa so za njim roke stegovali, se jokali, bridkostno prašali: „Kaj je to? kaj se z Njim godí? Ves, je zapušen!“ (Pač so se spolnovala prerokovane besede: „Pastirja bom udaril, in ovce čede se bodo razkropile.“) Aposteljni so zagernjeni na glavi začeli moliti v silni žalosti; potem pa zopet pospali. Drugi osmeri aposteljni pa, ki so bili ostali pri vhodu, niso spali; Jezusova bridkost pri vsih pogovorih ta večér jih je delala silo nepokojne, potikali so se po Oljski gori, da bi se po kacih kotih poskrili.

Marija je bila od zadnje večerje odšla z drugimi ženami v Marija-Markovo hišo, v velikih skerbéh pa je pozneje s prijaticami prišla pred mesto, da bi kaj zvedila o Jezusu. Ondi so k nji prišli Lazar, Nikodem, Jožef Arimatejic in nekteri sorodniki iz Hebrona. Ti so skušali Marijo tolažiti, ker opraševali so eni pri farizejih, če je kaka nevarnost za Gospoda; pa niso nič slišali. Rekli so tudi, da tako blizo pred praznikom pač ne bodo Gospoda napadli. Niso namreč nič vedili o Iškarijotovem izdajstvu; Marija pa jim je povedala, kako je bil Iškarijot zbežan poslednje dni, kako je bil obednico

zadnje večerje zapustil, in gotovo da je odšel zaradi izdajstva. Tudi je pravila, kako ga je velikrat svarila, da je sin pogube. Svete žene so se nato vernile v Marija-Markovo hišo.

Jezus se je bil vernil v duplino in je z nezmerno ponižnostjo molil k nebeškemu Očetu. Nova vojska je šla memo Njegove duše. Pristopili so angeli in razgrinjali so pred njegovo dušo nalogo in obseg zadostivnega terpljenja v veliki versti prikazen. Pokazali so vso lepoto človekovo kakor podoba Božjo pred grehom; kazali so pa tudi vso človekovo ostudnost in pogreznjenost po grehu. Kazali so, kako vsak greh izhaja iz prvotnega greha, pa kolik grozen je pomen in bistvo vsega grešnega poželenja, kako strašno greh zdelo vse dušne moči in oskruni vsega človeka. (Naj le kdo sam opazuje grozno spačenost in razdjanje človeka, kateri je začel grehu služiti!) Kazali so pa tudi angeli bistvo in pomen vsih kazni in muk, ki so grešnemu poželenju vstric. Katarina še obširniše piše, kaj vse je Zveličar za zadostovanje na-Se jemal, in pravi, da noben jezik ne more izreči, kolike strahove in bolečine je čutila duša Jezusova vsled teh podob zadostovavnega terpljenja.

V Sarajevu, 15. sušca. Dolgo časa Vam nisem pisal. Zato moram danes nekoliko novic od nas priobčiti. — Ne vem, sem li omenil katerikoli ali ne, da (tako zvani) „pravoslavni“ zmir odločnije in splošnije imenujejo sami sebe „srbi“. Govori se le o „srbski cerkvi“, o „srbskem jeziku“, „srb“ ali „pravoslavni“ (hrišćanin, vlah), to je isto. Vera se je z narodnostjo v jedno zlika, zato je razkol med katolici in njimi jako širok in viden. Pa tudi za Avstrijo mnogi niso odveč vneti, kar se iz marsikterih dejanj pokaže.

V Sarajevu se njihova „cerkva“ vterjuje; skerbi se za boljo vpravo in bolji poduk njihovih duhovnov. Metropolit ima sedaj svoje četiri savjetnike: dva sta iz Bosne, dva iz Slavonije. Pripravljajo se, da se zida semenišče njihovo. V ta namen je vlada dala nad 300.000 gld.; prevzvišeni baron Nikolić je poklonil 500 gld. za kapelico semeniško, a preosvešteni gospodin metropolita daroval je lepo zemljišče, ki je uro daleč od Sarajeva ob reki Bosni in blizo železnice. V Sarajevu samem dobila je velika cerkev njihova lepo uro; to je prva javna ura, ki po naše kaže. Turci imajo dve javni uri v visocih stolpih, a kažejo čas in bijejo ure po njihovem štetju.

V Sarajevu se naseljuje zmirom več avstro-ogrskih judov. Od nekdanj so tukaj španijolski judje. Nosijo se povsem po bosanski, govore hervatski in svoj španijolski jezik. Novi naseljenci ž njimi niso v nikakovi zvezi. Imajo svojo sinagogo in svoje predstojništvo. Predstojnik je Löwy, bogat pivarnar; perovodja Weiss, ki se je zaradi ženitbe pojubil. Naj bogateji pa, mislim, je Javor; on je nakupil veliko število hiš Sarajevskih; stanarina mu nosi toliko, da more vsak mesec nekaj novih nakupiti. Pravijo, da je to dobro znamenje gledé napredka in zboljšanja in varnosti gmotnega stanja.

Pa tudi katoličani počasi napredujemo. Le škoda, da nas je malo in da smo naj siromašnji. Kar jih pride iz Avstrije, se le prerado pokaže, da pogosto niso dosti vredni. Kadar je kak kerst ali ženitba, ali pogreb, zvem za nje.* Pa rojenih Sarajevčanov je kaj malo. Iz Hercegovine in Dalmacije so se sem naselili, po največ so sedaj drugi ali tretji rod tukaj. Da bi Vi videli, kakova so njihova stanovanja! Čudim se, da morejo živeti. Pa so jim tudi otroci dosti slabotni,

stergani in blede. Najlepši, zdravi, živi in rudeči otroci so turški. Letos jih je za kozami veliko pomerlo.

Usmiljene sestre se pripravljajo zidati novo, večje in vgodnije poslopje od sedanjega. Prostor so kupile vlni. Sedaj se jim ponuja še ena hiša z vertom tik vlni kupljenega prostora. Mislim, da se bodo mogle pogoditi. Jako so dobre in marljive. Narod jih imenuje „bele sestre.“ (Konec nasl.)

Iz Adrijanopola, 14. sušca 1883. (Poterdilo. Ondotne zadeve.) Dvoje poslednje pisanje sem prejel... Denar je dolgo časa ležal na pošti v Carigradu zaradi nekkih nenavadnih okoliščin; k temu pa še moja bolehnost; naprej le gre, pa počasi.* Zdaj pa vsi z največi priserčnostjo naznanjamo zahvalo za sto osem in štirideset (148) poslanih gld. a. v. in želimo prav srečne in blage velikonočne praznike!

Ne le samo zaradi svojega razdjanega zdravja, ampak tudi zaradi okoliščin, ki niso brez tehtnosti, bom zapustil misijon prej ko moč. (Ne mara je kako povišanje v nastopu; pa ta gospod sam od sebe nikoli noče kaj dobrega povedati. Vr.) V mojo tolažbo je misijon v polnem napredovanju. Celo sv. Oče sami so za našo šolsko napravo ustanovili 6 vstanov po 500 frankov, to se pravi, za zderževanje šesterih učencev. (Nov dokaz, kako se sv. Oče Leon XIII pečajo za Slovence.) Dobri izgled Njih Svetosti je našel že posnemavcev.

Po gorečnosti in ljubezni častitih gg. duhovnov iz ljubljanske škofije si je misijon kupil znatno zemljiše, katero se je preteklo leto „nolens volens“ moralo skoro za polovico razširiti; zakaj sicer bi si bili turški begovci iz bulgarske knežije v precejšnjem številu nakupili te zemljiša, ki so zamotano z našim posestvom staknjene; v tem primérlejši pa bi se prava nesreča bila naredila našim kmetom in za nas neprijetnosti in pravde.

Na moje mesto (kot predstojnik očetov vstajanja Kristusovega v Adrijanopolu) pride pater, ki v Ljubljani ni čisto neznan, namreč, véliki oskerbnik (general-prokurator) Valerijan Prsedoski. Zdaj je že v Parizu; od tam pride na Dunaj, kjer se imava sniti, se pogovoriti in za misijon kaj storiti. —

Oziroma na tiskarno se smé reči, da poslednjič je zdaj vender že pričela delati. Pri Turkih se pravi „javaš“** počasi. Pismeno dovoljenje od ministerstva iz Carigrada imamo že davno, ali od todne vlade ga še nimamo v rokah. — Moj katekizem so sprejeli v cenzuri. V tem tiskamo jutranje in večerne molitve za našo hišo. Dovoljenje ministersko nam daje pravico, samo šolske in cerkvene knjige na svetlo dajati.) Z „javaš-em“ pa se bode vender dospela do namena oziroma na perijodišk list (časnik).

Moj namen je, precej po drugem velikonočnem prazniku skoz Sofijo odriniti na Dunaj. Na popotovanju v Rim bodem zaupljivo imel radost, da se vidimo.

P. Tomaž Brseska,

superijor redovnikov vstajanja J. Kr.

Gorica. Zgubili smo tedaj zopet enega naših slavnihih rojakov na visoki stopinji. Ta zguba, dasiravno so bili blagi ranjki že v visoki starosti, je Slovence močno pretresla. Sej kdor koli je ranjcega bolj na tanko poznal, je vedil povedati o njih priljudnosti, postavnosti in blagoserčnosti. Kakor so bili sploh gostoljubni, so še posebno bili veseli in dobre volje, kadar je kak rojak iz Kranjskega jih prišel obiskat.

Bili so ranjki do zadnjega tako terdni, da so vse

* Poslanje je šlo od tod 13. pros. t. l., nekaj kot razne misijonske milošnje, nekaj za intencije. Vr.

** Ne mara bodemo to besedico skoraj čitali v kakih slov. listih za slovensko, kakor n. pr. „baš“ in še kake druge „ciganke“.

* Sej so tudi v Lj. taki nezaroobljeni, da se pri svojem novem duhovnem pastirju že ne oglasé ne, ko pridejo v duhovnijo, dasiravno je to dolžnost. Vr.

Listek za raznoterosti.

svoje glavne opravila sami zverševali. Poslednje véliko djanje je bilo še pred kratkim posvečevanje novega Poreškega škofa prečast. gosp. Al. Zorna. O najzadnjih dnevih to-le naznanujejo: Teden pred smertjo so se čutili prevzvišeni nekako trudni in so ostali nekaj dni v postelji, potem je bilo zopet vse navadno. V četrtek (ko so potlej v soboto umerli) so podpisali še predložene liste. V petek niso vstali, hrano so navadno še vživali. Popoldne jim je besedo zaperlo; bili pa so še pri zavednosti, in podelili so jim sv. poslednje olje. Zjutraj o poli petih so svojo dušo mirno Bogu izročili. Ték življenja je bil ob kratkem ta-le: Rojeni so bili 28. listop. v Radolici na Gorenjskem, šolali so se v Ljubljani; mašnik posvečeni 23. kim. 1821; potem se učili za dr. sv. pisma v Avguštinaju na Dunaju; po kratkem naslednjem pastirovanju, so postali profesor vérne v ljubljanskem semenišu, naslednjič duhovski gabernijalni svetovalec v Terstu, potem dvorni svetovalec pri naučnem ministerstvu na Dunaju. — 18. listop. 1854 so bili imenovani nadškof v Gorici in posvečeni v Ljubljani po ranjc. škofu Ant. Alojz. Wolfu 3 mal. serp. 1885, potem ko so bili 23. sušca poprej od papeža poterjeni. Dan po posvečenju so prejeli „pallium“, znamenje nadškofovske oblasti; 24. mal. pa so jeli zverševati svojo oblast v Gorici. L. 1863 so postali tajni svetovalec presvitl. cesarja; 1869 dobili veliki križ sv. Leopolda. 1871 so obhajali 50letnico svojega mašništva, l. 1880 škofovstva 25letnico. Posebno znamenito djanje njihovo je vstanovljenje mladenškega semeniša v Gorici z imenom „Andrejevišče“ l. 1858.

Pokopani so bili v torek. 20 t. m. Vodili so velikanski sprevod premilostni Teržaški premil. gosp. škof dr. Janez Glavina. Med drugimi velikimi gospodi je bil pričujoč tudi ljubljanski predsednik pl. gosp. Andrej Winkler, Gg. kanonika pl. Henr. Pavkar in Ant. Urbas sta iz Ljubljane zastopala duhovsko stran. Silovito množice ljudstva iz vsih stanov so bile pričujoče. Bog daj preblagemu gospodu nadškofu večni mir!

Pervostolni kapitel goriški naznanja z žalostnim srcem v svojem in vse nadškofijske duhovščine imenu, da so prečastiti in občeljubljeni viši pastir, Nj. Prevzvišenost Gospod

dr. Andrej Gollmayer,

knez-nadškof goriški in pervostolnik, c. k. tajni svetovalec, veliki križnik Leopoldovega reda, domači prelat Sr. Očeta, papeževca Sedeža pristojnik itd. itd.

po kratki bolezni, prevideni s ss. sakramenti za umirajoče, dne 17. marcija t. l. ob 4 $\frac{1}{2}$ zjutraj v 86. letu svojega življenja mirno v Gospodu zaspali.

Truplo prevzvišenega kneza bode dne 19. t. m. v nadškofijski dvorani izpostavljeno. Svečani pogreb bo v torek, 20 marcija ob 9. zjutraj. Po mertvaškem opravilu v Veliki cerkvi ponesejo prevzv. ranjcega v kapelo na starem pokopališči.

N. V. M. P.

V Gorici, 17. marcija 1883.

Za veliko noč. Veselo Alelujo v milosti Božji vsim blagim sodelovcem in čitateljem „Zgod. Danice“, posebej dobrotnikom „dijaške kuhinje“! Tadi serčno čestitanje vsim mnogim Jožetom za god! Vr.

† Anton Bartol, prav marljiv učenec iz družega lat. razreda, je po hudem vratnem vnetju (difteritis) 15. t. m. umerl. previden s ss. zakramenti; naj se ga učenci in znanci blagovoljao spominjajo v molitvi.

V Zagrebu je v četrtek pred cvetno nedeljo učeni jezuit dr. Nikola Nilles pričel duhovne vaje za čast. duhovstvo. Obhajale so se v dvorani nadškofove palače.

Ravnatelj pri redovnicah sv. Magdalene na Josipovcu je postal podarcidijakon. g. Jos. Šavor; dosedanji vodnik g. Al. Boroša dobí zopet službo v nadškofiji.

Z Ledin, 12. sušca. S preserčno zahvalo v imenu pogorelcev na Gorah poterjujem, da sem zopet prejel po preč. vredništvu „Zg. Danice“ nabranih milodarov 92 gl. 70 kr. za pogoriša pri sv. Magdaleni, ter jih bom nemudoma med poškodovance vestno razdelil. Naj Bog vsim miloserčnim dobrotnikom stoterno poverne! Prelepa hvala za trud in skerb pri nabiranju in določiljevanju tudi Vam!
Jan. Demšar, župnik.

Iz Gorice, 20. sušca. Pogreb prevzvišenega knezo-nadškofa Andreja Golmajer-ja bil je v torek v Gorici prav slovesen. Pokopal ga je mil. gosp. Glavina škof teržaški. Vdeležba duhovščine velika pri vsem slabem vremenu. Ces. namestnik iz Ljubljane Winkler, in druge oblastnije zastopane.

Iz Solnograda, 7. sušca. (Poterdilo.) Hvalečno poterjam, da sem po čast. vredništvu „Zgodnje Danice“ iz Ljubljane za naj potrebniji misijone v Kini prejel 43 gl. denara.
Za vodstvo brat. v razširj. sv. vere:

P. Edmund Hager, O. S. B.

Žalosten in vesel prizor iz nove francoske šole. Katolišk časnik mesta Blois-a pripoveduje, da se je v neki novi šoli, kjer je predkedaj šolska sestra jako vspešno podučevala, zdaj pa novodobna učiteljica nadaljuje, raznel tak-le boj med učenkami in učiteljico:

Učiteljica napové branje iz šolske knjige Pavla Berta (ki je v Rimu prepovedana). Vse učenke odločno nasprotujejo, rekoč, da nikakor nočejo brati prepovedanih bukev. — „Kdo pa vam prepoveduje te bukve?“ pravi učiteljica. — „Naša vest“, odverne neka deklica. — „Pa vaša vest vam ukazuje, da vbogajte svojo učiteljico“, povzame novodobna odgojiteljica. Nato odgovori druga, posebno modra deklica: „Pripravljena sem vas vbogati v vsem drugem; toda če mi kaj zoper božjo voljo zapovedujete, ne bom storila“.

Učiteljica poskuša na novo, pa zastoj; mala armada se derži hrabro. „Že dobro“, prične nejevoljna učiteljica, „če nočete brati, boste pa poslušale“. — „Gospá“, odgovorijo deklice, „iz slabih bukev poslušati branje je ravno tako prepovedano, kakor brati“.

Vendar učiteljica prične brati. Brati je bilo lahko, ali vsiliti poslušanje? . . . Vse deklice si z obema rokama tiščijo ušesa; vkljub temu učiteljica le bere, in otroci se delajo siloma gluhi njenemu glasu. Tako se péha celo uro brez vspeha, ter vidi, da tako ne pojde, in odneha.

Drugi dan in naslednje dneve ni srečniša. Premagana po tolikem nasprotju, pravi, da bo naročila druge bukve. In res, nekaj dni pozneje jim ponuja Gréville-ovo knjigo. Vse deklice se spet berž oglasijo, da tudi ta knjiga je tako prepovedana, kakor prejšnja, — da je ne

bodo ne brale, ne poslušale. In učiteljica, po skušnji izučena, noče pričenjati nadaljne vojske, otročičem obljubi preskerbeti drugo knjigo.

Že se vidi, da možata beseda vnetih škofov francoskih kaže dober sad. Po mnogih krajih se tudi oglašajo starši zoper brezverske šole.

Rudečkarji pod raznimi imeni strašijo prebivalstvo, in zlasti velikane, po Laškem, Francoskem, Ruskem. Tu pa tam se zgodi kaka grozovitost po teh obsedenih ljudéh. Zato, pravijo, se razne vlade dogovarjajo, kako bi skupno zatirale to hudo razsajanje; toda previdni so že dostikrat povedali, da vse bo le malo pomagalo, dokler je papež jetnik, dokler se Cerkvi z raznimi postavami, zlasti šolskimi, roke vežejo. — Dobro znamnje je tudi, da je mnogo preganjani Mermillod zdaj postal Lozanski in Genevski škof na Švicarskem. To se je moglo zgoditi le po zedinjenji švicarske zvezne vlade s sv. Očetom, in to kaže, da se tudi v Švici stanje na boljše obrača, kakor na Ruskem, in tako se moč prekucuhov manjša. (Le genevski (Genf) kalvinarji se neki branijo za škofa spoznati Mermilloda.)

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

26. sušca. Velikonočni ponedeljek. S. Emanuvel. — 27. S. Janez puš. — 28. S. Marija Egipčanka. — 29. S. Ciril dijak. — 30. S. Kvirin. — 31. S. Baibina. — 1. mal. travna. Bela nedelja ali prva po vel. noči. S. Hugon.

V molitev priporočeni:

Deklica bolna, ki želi na priprošnje lj. Gospé presv. Serca, sv. Jožefa in sv. Antona Padv. pomoči v nekterih zadevah, posebno da bi imela priložnost bolj pogosto in vredno prejemati ss. zskramente. — Neka družina se prav živo priporoča Naši ljubi Gospéj presv. Serca, sv. Jožefu, sv. Frančišku Ksaveriju in sv. Antonu Padv. v telesnih stiskah in nadlogah za rešenje in pomoč. Usliš. se naznani. — Mati priporoča svojega sina Naši ljubi Gospéj presv. Serca in sv. Jožefu za darove sv. Duha, da bi bil v dobrem stanoviten in zvest delavec v vinogradu Gospodovim. — Mati in hči, da bi jima ljubi Bog iz Jezusovega Serca, na priprošnje Naše ljube Gospé presv. Serca, sv. Jožefa in sv. Frančiška Indijanskega pomagal iz prav velike in silne zadrege in stiske, v kateri ni nobene druge pomoči pričakovati. Zahvala se po „Zgod. Danici“ naznani. — Deklica prav živo priporočena v bratovsko molitev, da bi jo ljubi Bog na priprošnje naše ljube Gospé presv. Serca, sv. Jožefa in angeljskega mladenča sv. Alojzija rešil iz grešne priložnosti, s ktere je nobena človeška pomoč ne more rešiti. Če bode prošnja uslišana, se zahvala po „Zg. Danici“ naznani. — Žena priporoča terdovratnega moža za spreobrnjenje. — Žena priporoča svojega že delj časa hudo bolnega moža za zdravje —

Zahvala:

Po priporočilu k N. lj. G. sem bila popolnoma obvarovana velike nevarnosti, ktere sem se bala; zato bodi tisučkrat češena N. lj. G. presv. Serca!

Marija Klemens.

Razgled po svetu.

Francoskó. Pisma Italijanov, v Parizu bivajočih, zelo mračno popisujejo ondotne okolišine. Premnoge tuje družine zapuščajo Pariz.

Kakošno oliko imajo pogani! Deset novih misijonarjev pojde te dni iz Pariza v Indijo in Kino. Preden odidejo, se obhaja še slovesna maša kakor za slovó. — V neki sobi tistega vstava, kjer se odgojujejo misijonarji za tuje dežele, je videti več spominov zadevajočih dotične misijone. Med drugimi je videti z živimi kineskimi barvami naslikana podoba, ki kaže mučeništvo škofa Barie-ja, apostolskega vikarija v Tonkinu, obglavljenega l. 1862. Mučenec je odgaljen do pasa; na strani mu je rabelj, ki derži okervavljeno sabljo. Dvanajstkrat je zamahnil, preden je končal nesrečnega škofa. — Druge podobe kažejo zadavljenje. Na Kitajskem se to mučenje verši z neslišano neusmiljenostjo. Mučenca položijo na plahto in ga razpnejo, potem mu denejo verv okrog vrata in trije vojaki stojé zraven njega in nategujejo po „taktu“. Gospod Venard je bil tako umorjen. Podoba ga kaže ležečega na storji, ktera je pregernjena z njegovim oltarnim pregrinjalom; štirje rabeljni mu režejo mesó z života kos za kosom, začeni pri perstih na rokah in nogah. Ko mu porežejo vse ude (rabeljni se s tem mučenjem mudijo po tri ure), Kitajci slednjič raztergajo truplo na 4 strani, eden mu izterga serce in ga žre, med tem ko drugi ližejo kline svojih sabelj. — To strahoto naj prevdarjajo tisti psevdoliberalni divjaki, kterim je vse eno vera, ali pa poganstvo, — ali pa se še v poganstvo nazaj želé!

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Č. g. župnik Anton Tavčar 5 gld. — Č. g. župnik Al. Starè 5 gld. — L. D. 20 kr. — Neimenovan 25 kr. — G. A. St. 1 gld.

Za pogorelce v Košani: Z. Rudnika po č. g. župn. 3 gld. — Pr. kan. g. dr. A. Čebašek 8 gld. — Č. g. Valentin Skul, župnik pri sv. Jakobu na Savi bivši kaplan v Košani 5 gld. — Pr. g. J. M. 5 gld. — Č. g. župnik Anton Tavčar z Rake 10 gld. — Č. g. župn. Bl. Vomberger 4 gld.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: Fara Rova 4 gld. — Pr. g. J. M. 2 gld. — Polhov gradec po č. g. očetu 28 gld. — Z. Grada po č. g. župniku g. Razboršku 4 gld. 54 kr. — Neimenovan 1 gld. — Po č. g. Erkerji neka dobrotnica 1 gld.; neka gospdč. 2 gld. Katarina Pogačar 3 gld. — F. L. 1 gld.

Za novo kapelo sv. Jožefa v Kuteževem: Neimenovana 1 gld. Č. g. B. 1 gld.

Za Božji grob v Jeruzalemu: Č. g. B. 1 gld.

Za sv. Očeta: Polhov gradec po č. g. očetu Jak. Fadat-u 28 gld. — G. A. St. 2 gld. — Pr. g. J. M. 3 gld. — Fara Rova 1 gld. 50 kr. — Pr. g. J. M. 3 gld.

Za sveto Dedinstvo: Z. Rudnika po č. g. župniku Greg. Jakliču 30 gld. — Fara Rova 1 gld. 50 kr. G. A. St. 2 gld.

Za kat. rokodelce: Fara Rova 1 gld.

Za varhe Božjega groba v Jeruzalemu. Fara Rova 1 gld.

Za Bosno: Fara Rova 1 gld. 50 kr.

Za južno-afrikanski misijon: Fara Rova 2 gld.

Za misijone v Aziji: Fara Rova 1 gld. 50 kr.

Za Amerikanski indijanski misijon: Fara Rova 1 gld.

(Drugi dar. prih.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. B. na B.: Vse vravnano. Pozdrav! — Gosp. F. G. v J.: Prav zelo razveselili; Bog daj zato prav vesele praznike in obilno srečo v vsih okolišinah! — G. v K.: Hvala in vesele praznike vsim! — Omenjeno prosimo. —